

AKI AZ UTASOK FEJE FELETT LETT ÚJSÁGÍRÓ

Ahogy végig ézek a sorok között, örülök, hogy nem Lakat T. Károly első, „névaláírásos” cikkének címével, kell kezdenem, amely egy méltán rangos eseményről, az akkori Autóbusz pályán zajlott kölyök toborzóról tudósított: „SRÁCOK, DE NAGYON KEVESEN” – címmel. A Népsportban 1970-ben megjelent cikk is egy tömegközlekedési eszközön, egy villamoson kezdődik és azzal is zárul. A villamosvezető kiszúrja az akkor 20 éves, Lakat Karcsit, akinek a következőt mondja: „Biztos a toborzóra megy, az én unokám is ott lesz ám!” Majd amikor visszafelé utazna a tudósító, akkor a villamos csak csönget egy picit, de nem veszi fel, mert már tudta és érezte, hogy az ő unokáját sem vették fel! (Így ő sem vette fel Karcsit!) A poén a végén nagyon ült, ám kisebb szépséghibája, hogy nem volt igaz, az csupán a fantázia szüleménye volt...

A méltán híressé vált kölyöktoborzós írás előtt, természetesen a gyakornok rengeteg olyan cikket írt, amelyek alá nem írták oda a nevét. Ez a kis tudósítás azonban annyira jól sikerült, hogy Lakat Károly megérdemelte, hogy aláírják a nevét! Ne feledjük, 1970-et írunk és a Lakat Károly név, teljesen más jelentéstartalommal bír, így az aláírás nem jó, mert a „dr.” nélkül is minden olvasó azt hitte volna, hogy a Tanár úr, Karcsi édesapja, a neves és akkor már két olimpiai aranyérmes is „kovácsoló” edző, elszegődött újságírónak. Németh Gyula, akiről azóta szintén rangos díj lett elnevezve, megkérdezte Karcsit, hogy mi az édesanyja neve, mire ő ösztönösen rávágta, hogy „Horváth Éva!” Egyszerű, felelte Németh, akkor legyél Horváth Károly! Karcsi erre azt válaszolta, hogy azért a „Lakat” nevet nem adná ilyen könnyen. Várkonyi Sándor, az Újságíró válogatott legtapasztaltabb játékos, az akkor is neves sportújságíró (aki Kiss Laci barátunk szerint, már nem lövi a gólt, hanem ítéli...), megoldotta a kérdést, a következőképpen: „Ennél nincs egyszerűbb dolog: Hát mi van a tanulóvezetők autójára írva? Mi a jelük? A „T” betű! Mi a Karcsi most nálunk? Gyakornok! És mi a gyakornok? Tanuló újságíró! Mától kezdve neved, Lakat T. Károly legyen!”

Komolyabbra és méltán méltatóbbra fordítva a szót! Sokat gondolkoztam, hogy a Szepesi-díj névadója és a díjazott között, milyen párhuzamot tudnék vonni, hiszen Karcsi fél évszázadon át, audiovizuális kitérőkkel ugyan, de mégiscsak a magyar sportújságírásban tette le névjegyét, míg Szepesi György, vagy ahogy Hobo elnevezte, „a magyar nép szeme”, a rádiózásban alkotott maradandót, még a doktori címe is ahhoz kötődik. Igaz, Gyuri bácsi is írt könyveket, de az igazán „Felejthetetlen 90 percek”, a rádióban hangzottak el. A kutatás során mégis találtam egy összekötő kapcsot, amely nem is akármilyen dátumhoz, 1945. augusztus 20. napjához kapcsolódik. Itt meg kell jegyeznem, hogy már 19-én is volt egy mérkőzés, amelyet a magyar válogatott 2:0-ára (Gyuri bácsi kedvéért, „kettő nullra”) megnyert és a balfedezet Lakat Károly, Karcsi édesapja volt. Az igazi kapocs azonban, az egy nappal későbbi, „alkotmányos” 5:2 volt, ahol egy bizonyos Puskás Ferenc, a későbbi leghíresebb magyar, bemutatkozott a válogatottban. És ez a mérkőzés volt Szepesi György első közvetítése is! Ezen a mérkőzésen született meg Puskás Ferenc első válogatott gólja, és a gólhoz vezető támadást, éppen Lakat Károly indította. Karcsi életében kiemelt szerepet játszott, játszik, az édesapja, aki idén, november 27-én, lenne 100 éves! (A legendák legendáriumából, egyszer Karcsi felidézett nekem egy jellemző történetet az édesapjáról, akinek az volt a szokása, hogy akármennyi is

volt az eredmény, az utolsó öt perccel már az öltözőben várva a csapatot, töltötte, leszűrve és értékelve a meccs tapasztalatait. Talán a Komló ellen játszott a Fradi, tényleg elég gyengén, amelyet az eredmény is tükrözött, hiszen öt perccel a vége előtt, 2:2 volt az állás. Karcsi bácsi – szokásához híven- megvárta a csapatot az öltözőben és iszonyatosan lerámolta őket. Volt ott szégyen, gyalázat, a Fradi mezhez nem méltó játék és még Albert Flóriánt sem kímélte. A Császár azonban higgadtan visszakérdezett: „Karcsi bácsi! Nem baj, hogy nyertünk néágy kettőre?” A Tanár úr még ugyanabban a laki és idegállapotban mérgesen visszazólt: „És még hazudtok is!”)

Szepesi György és a Lakat család kapcsolata nagyon szoros volt, hiszen az ő MLSZ elnöksége idején nevezte ki, 1979-ben, szövetségi kapitánynak, az addig fradista és klerikális beállítottsága miatt, mellőzött Lakat Károlyt.

Bár kevesen tudják, de Karcsinak is van rádiós múltja, hiszen, ugyancsak Szepesi György elnöksége idején, ő tudósíthatta a magyar labdarúgás ezidáig utolsó aranyérmét, az 1984-es ifjúsági Európa-bajnokságról. Az igazsághoz tartozik, hogy Molnár Dániel is kiutazott Moszkvába, de kizárólag a 11-es párbajjal eldölt, döntőre. Később Lakat T. Károly is, immár szerkesztőként, nagy szeretettel fogadta Szepesi György írásait. Az 1994-es labdarúgó világbajnokságra, Szepesi György személyesen intézte el Karcsi akkreditációját. Nemcsak az ifjúsági, hanem a diákfutball is közös szerelmük volt.

Talán kevesebben tudják, hogy Karcsi roppant tehetséges, akkori szóval „kölyök”, majd ifi játékos volt. 1964-től, 1969-ig, minden korosztályban gólkirály volt, (az ifi háromban 26 góllal, a többiről még Dénes Tamás segítségével sem találtam adatokat) Az akkori Ferencváros tartalékcapatában is óriási dolog volt játszani, ez Karcsinak sikerült. 1969-ben, különböző okok miatt, egyszer így állt fel a „Fradi-tarcsi” csatársora: Szőke, Branikovits, Lakat, Rákosi, Fenyvesi. Ebben az időszakban Hidegkuti Nándor el akarta vinni Győrbe a tehetséges középcsatárt, de édesapja nem engedte. „Nem mész Győrbe, hanem le fogsz menni Debrecenbe, ott fel fognak venni az orvosi egyetemre, majd annyi tekintélyem lesz, hogy odateszlek valamelyik NB-I-es klubhoz, sportorvosnak. Onnan már csak kapcsolat, szervezés és szerencse kérdése, hogy te legyél a magyar válogatott orvosa! Mert ezt a játékot csak olyan szinten érdemes játszani, ahogy az Albert játssza, de te ettől fényévekre vagy!” Karcsi, szófogadó gyerek lévén, lement Debrecenbe becsülettel, de csak néhány hónapig bírta, mert nagyon rosszul érezte magát. A debreceni hónapok egyetlen nagy ajándéka, hogy megismerkedett, az akkor debreceni sztár játékossal, Kiss Lászlóval, a későbbi neves és kiváló sportújságíróval. Elmondta édesanyjának, hogy nem akar tovább „debreceni diák lenni” és könyörgött, hogy ne szóljanak édesapjának, majd édesanyja, mint tudjuk, Horváth Éva, felszállt a 12-es viszonylatszámú autóbuszra...

Itt „megszakítjuk adásunkat, hogy zavarjuk Önöket”, és rátérünk, immár Lakat T. Károly újságírói, írói pályafutására!

A már említett, 1970-es évtől, 1983-ig a Népsport labdarúgó rovatának munkatársa, olyan szobatársakkal, mint dr. Boross Dezső, Borbély Pál (aki igen közeli névrokonom), Németh Gyula, Varga Béla, Várkonyi Sándor, Rózsa András, Szombathy István és Zsiday István.

1984-től, 1990-ig a Képes Sport munkatársa, amelynek akkor Pintér István volt a főszerkesztője, és ahogy Karcsi fogalmazott, „kivette a Képes Sportból a képet”! Karcsié volt a magyar foci, mégpedig az első oldalakon, középen egy Szegő András interjú, hátul Feleki László Naplója, majd maga a főszerkesztő 11-es... rovata („Tizenegyes az, amit a bíró megad és a belőle rúgott gól akkor is érvényes, ha az egész publikum háborog”) „A többi oldal meg megtelik valahogy az eseményekkel...” – mondta a főszerkesztő, akitől Karcsi megtanult fejből, szóismétlés nélkül, diktálni.

1990-ben már elfogadta a Ma Reggel című lap sportrovatvezetői állását, alá is írták a szerződést, majd amikor hazaért, megcsörrent a telefon és Szekeres István kérdése így hangzott: „Akarsz-e a Nemzeti Sport labdarúgó rovatvezetője lenni?” Akart.

Így 1990-től, 1997. április elsejéig, a Nemzeti Sport labdarúgó rovatát vezette. (Itt találkoztunk először személyesen és jó véleménnyel volt a „Lányok eladósorban” című cikkemről, amelyben női súlyemelőinknek kerestünk, nem is annyira bújtatottan szponzort, de ez mellékszál) 1997-től a Sport Plusz főmunkatársa, majd 1999-től 2009-ig a Napkelte főszerkesztője, ahol vasárnaponként művészekkel és sportolókkal beszélgetett, a művészekkel sportosan, a sportolókkal „művészien”.

Három olimpián, két labdarúgó világbajnokságon és három labdarúgó Európa-bajnokságon vett részt, tudósítóként.

Magyar rekord, hogy a Four Four Two és a Zöld és Fehér Magazinok eddigi összes lapszámába írt. A Sport Plusz hetilap állandó szerzője, de rendszeresen írt a Presztízs Sport Magazinban is, valamint a Pannon Presztízs Magazinban, ahol strandok, mozik, kávéházak, majd régi mesterségek bemutatását vállalta, művészien mesélő, anekdotázó stílusban.

A magyar sportújságírás alapművei közé tartoznak könyvei, amelyek sorát, az 1996-ban megjelent, „Apám regénye” nyitotta, amely eredetileg nem is könyvnek készült, hanem heti sorozatnak, az akkori Képes Nemzeti Sportnak. Dénes Tamás kérte, hogy írjon olyan írásokat, „amiket a régi futballról szoktál mesélni” Az első írásnak így lett vége: „Szovják elfutott a jobbszélen, beadott és...”

Majd Dénes Tamás megkérdezte, hogy mi is lett azzal a Szovják beadással? Ebből lett 50-60 rész és a magyar sportújságírás egyik remekműve, az *Apám regénye*! Több könyvet nem is szeretett volna írni, mondván, hogy ennél jobb nem megy... Sokan ezen a könyvön nőttek fel és lettek később akár a Nemzeti Sport főszerkesztői is.

Már „korengedményes nyugdíjasként” érte Karcsit, Varga Zoltán tragikus halálhíre, aki – szó szerint – a harc mezején esett el, mivel a Kövér Lajos utcai futballpályán, játék közben érte a halál. Ekkor született a „Requiem a nagy 8-asért – a fradisták vargazolija” című könyv, 2010-ben.

A Magyar Labdarúgó-szövetség, 2011-ben az áruszállítás, csomagküldés terén is a profizmusra törekedett, így felkérte a 220 országban jelen levő, „DHL”-t, hogy segítsen elszállítani a futballélményeket, megfelelő csomagolásban és kiszerezésben, a futball rajongókhoz. Így született meg a „*Királyok, hercegek, grófok*” (2011), a később Ezüstgerely-díjas, „*Válogatott*

gyűjtemény” (2012), *„Az otthon zöld fűvén”* (2013) és a *„Helyünk a kupanap alatt”* (2014), a világhírű DHL szerző-trió, azaz Dénes-Hegyi-Lakat tollából.

Lakat T. Károly 2016-ban, két könyvvel is jelentkezett, az egyik a *„Legendák legendáriumá”,* a másik pedig a sikeres 2016-os labdarúgó EB krónikája, Dénes Tamással közösen, *„A CSAPAT”* címmel.

A nyolcvanévesen, idén elhunyt Göröcs Jánosról szóló *„TITI : Göröcs János, a varázsló”* (2017) és a futball magyar és külföldi fenegyerekeit bemutató, ugyancsak Dénes Tamással írt, *„Régi csibészek”* című könyvével, tízkönyves szerzővé vált, az idén 70. életévébe lépett Lakat T. Károly (a „hetvenkedő” jelzőt, alacsony humortartalma és elcsépeltsége okán mellőztem)

Emlékeznek még a 12-es autóbuszra? Nos, itt Karcsi édesanyja, véletlenül összefutott Németh Gyulával, miközben fia éppen menekült a debreceni „kiküldetésből”. A híres újságíró nem zavartatta magát és az utasok feje fölött, kiabálva kérdezte Karcsi édesanyját, hogy „És mi van a gyerekekkel?”, erre ő, ugyancsak az utasok feje fölött, visszakiabálta: „Az apja azt akarja, hogy orvos legyen, de ő nem akar!” Ekkorra már a busz teljes közönsége kíváncsi volt Németh Gyula kérdésére, hogy „Na és mi akar lenni?”

A Puskás Nemzetközi Futball Alapítvány félévszázados, túlnyomórészt a labdarúgáshoz kötődő, attól elválaszthatatlan újságírói, írói, szerkesztői, publicisztikai, riporter munkája, egyedi hangvételi, a pusztuló hazai futballkultúrát az események résztvevőjének, elszenvedőjének a személyességével és hitelességével ábrázoló könyvei, írásai elismeréseként Szepesi-díjat adományoz Lakat T. Károlynak, a 12-es busz utasainak legnagyobb örömére!